

A gyomnövényről másképpen

Radics László azzal a szándékkal fogadta el idén január elsejével az Európai Gyomkutató Társaság (European Weed Research Society, EWRS) elnöki székét a kétéves ciklusra, hogy megújítsa, fajsúlyosabbá tegye a társaság tevékenységét. A társaság 1975-ös megalakulása óta, úgymond beleszürkült az EU bürokratikus folyamataiba, nem vált meghatározó szervezetté az unió életében. Pedig a terület, aminek gazdája kíván lenni, igencsak fontos az európai gazdálkodók számára.

Az európai társaság jövőre ünnepli megalakulása 40. évfordulóját. Nyitott szervezet-ről lévén szó, bárki csatlakozhat hozzájuk, aki kötődik a gyomkutatáshoz. Így tagjai között megtalálhatók állami, kereskedelmi, egyetemi és független, civil szervezetek egyaránt, mindazok, amelyek a gyomkutatás és a technológia sokszínű területén dolgoznak. A társaság legismertebb, már-már irigyelt tevékenysége a Weed Research című folyóirat, az EWRS hivatalos lapjának kiadása, amelynek kettesnél nagyobb impakt faktora van.

Magának a szervezetnek 14 szekciója van, amelyek munkacsoportokként működnek és egy tudományos tanács fogja össze a tevékenységüket.

Radics László évtizedek óta vesz részt a társaság munkájában, így a szervezet tevékenységének gyenge pontjait is jól ismeri. Ezek közé sorolja például az EU döntéshozó szervezeteivel ápolt kapcsolatok gyengeségét, amire jó példa, hogy a növényvédő szerekről szóló legutóbbi rendelet megalkotására szinte semmiféle ráhatásuk nem volt. A társaság úgy működik, mint egy kövér porcsin, a rejtve növő, vagyis úgy termékenyítette meg magát, hogy ki sem nyílt a virágja. A társaságnak csak egyéni kapcsolatai vannak, intézményesek nincsenek.

Nem csoda hát, hogy az elnök azt a célt tűzte ki, hogy széles körű kapcsolatrendszer

épít ki az Európai Unióval és szervezeteivel, hogy aktívan részt vesznek az új kutatási programokban, illetve hogy fiatalítani kívánja a társaság vezetését.

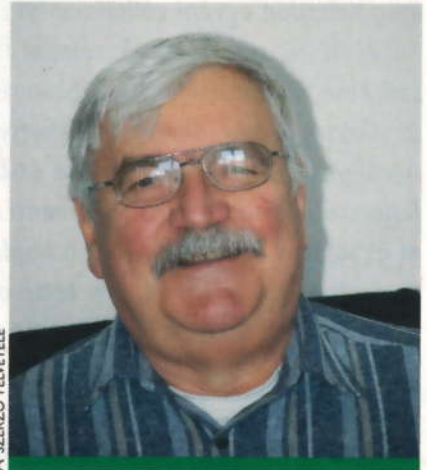
Az is cél, hogy kelet felé nyisson a társaság, így a taglétszám tovább növelhető. Fontos volna, ha az orosz, a lengyel, az örmény és az ukrán kutatók is bekapcsolódnának a társaság munkájába, mert bőven akad még kutatható a gyomnövények területén. Ahogy a professzor fogalmaz, itt még ismerik a gyomnövényeket, tudják, hogy mi is az a gyom. A nyugati, fejlett agrárvilágban ma már csupán arra koncentrálnak, hogy gyommentes területen történjen a gazdálkodás, ezért már alig ismertek a régi gyomnövények. A magyar kutatóknál – szerencsére – más a helyzet. Ismét az elnököt idézzük: „A magyar gyomkutatók zömé-

nek a kisujjában több tudás, ismeret van a gyomnövényekről, mint a nyugat-európai kollégák fejében. Hogy ne csak a levegőbe beszéljünk: a nyugat-európai gyomnövény-szemlélet jelentősen eltávolodott a múlt században még élő, a természeti törvényeket is szem előtt tartó gondolkodástól.”

A professzor ma is úgy tartja, hogy a gyomok pozitív növények, amelyeket nem csak irtani kell. Idehaza országos civil mozgalom tevékenykedik a gyomirtás érdekében, de nem léptünk előbbre. A helyzetet úgy lehet jellemezni, hogy dinamikus helyben járás folyik, mondta az elnök.

Számos országban már nem is használják a „gyom” kifejezést, leginkább társnövényként határozzák meg az ilyen növényeket. A gyomnövények kezelésére a Magyar Gyomkutató Társaságnak régóta kidolgozott stratégiája van, ám a kormányzati szervek nem vesznek tudomást róla.

A gyom- vagy – inkább nevezük mi is így őket – társnövények kiirtása nem lehet cél. A társnövényeket egy kár-

Radics László: a gyomok pozitív növények

tételi küszöb alatt kell tartani, de azon túl hadd virágozzék száz virág, hangsúlyozta az elnök. Ha ugyanis elvégzünk egy költségszámítást, kiderül, hogy a gyom-, avagy társnövények nullára redukálásának költségeit a termés nem kompenzálja, legfeljebb kultúr-szivatagot sikerül létrehozni, ami nem lehet célja az emberiségnek. Azonkívül a gyomok számos hasznos dolog részei is, hiszen a teáktól az ételig minden célra felhasználhatók. Ráadásul, elég sok intelligens embernek ad megélhetést. A gyomirtás nem arról szól, hogy locsoljunk ki két liter gyomirtó szert a szántóföldre, hanem arról, hogy a megelőzéstől kezdve milyen további lépéseket kell tennünk annak érdekében, hogy a kártételi küszöböt ne haladja meg a társnövények előfordulása, mondta Radics László.

Az EWRS-nek nem tőzsdézésből kell a pénzt előteremtenie, miként ezt ma teszi, hanem az európai kutatásokban kellene részt vennie. Annál is inkább, mert nagyon sok kutatási téma gyakorlatilag a földön hever, amiket – igaz, némi küzdelemmel, de – beemelhetnének az unió kutatási vérkeringésébe, mondta végezetül az elnök.

H. GY.

A magyarok részéről a Magyar Gyomkutató Társaság (MGyT) képviseli szakembereinket az összeurópai társaságban. A magyar és a környező országbeli gyomkutatókat integráló társaság vezetője *Kazinczi Gabriella* elnök. Februárban Párkányban rendeztek nemzetközi konferenciát, amelyen a házigazda szlovákokon kívül román és magyar gyomkutatók (több mint kétszázan voltak) és a *Dr. Ujvárosi Miklós* Gyomismereti Társaság tagjai vettek részt, *Kádár Aurél* vezetésével. Az MGyT céljai közé tartozik a közös gyombiológiai kutatás és továbbképzés szervezése, egyéb oktatási tevékenység és tanfolyamok szervezése, a gyombiológiával foglalkozó külföldi szervezetekkel, így különösen az EWRS-sel való kapcsolattartás, tanulmányok és médiaanyagok készítése, gyombiológia-tudományi megállapítások kicserélése, rendezvények tartása, pályázatok kiírása, segítség nyújtása tehetséges tagjaik tudományos továbbképzéséhez, ösztöndíjak adományozása és általában a gyombiológia fejlesztésével kapcsolatos társadalmi feladatok ellátása.